

Рецензия

на дисертационен труд за присъждане на научна степен “доктор на науките”

от

Проф. ДАНИЕЛА ТОДОРОВА ЛЮБЕНОВА, доктор

Тема:

**Кинезитерапия при тазобедрена артропластика с индивидуално
бедрено стебло**

Автор: доц. **Гергана Бончева Ненова**, доктор, Медицински университет, гр. Варна

Автор:

Доц. Гергана Ненова е родена през 1975 г. в град Русе. Завършва висше образование в Русенски университет „Ангел Кънчев“, специалност „Кинезитерапия“ и магистратура по „Кинезитерапия“ в същия университет, а „Здравен мениджмънт“ - в Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“ гр. Варна. Започва работа през 1999 г. като рехабилитатор в МЦ „Амбасадор“ ООД – гр. Варна, а в следващите години работи последователно в АД „Ривиера“, „Кроун хотел, мениджмънт“, „ЯНК 100“ ЕООД и УМБАЛ „Св. Марина“ - Варна. От 2016 до 2017 година работи като асистент в клиниката по „Ортопедия и травматология“ УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна и Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“ гр. Варна. Придобива

образователна и научна степен „доктор” по научна специалност „Управление на здравните грижи” през 2016 година, а през 2017 година – научно звание „доцент” в професионално направление „Обществено здраве“.

Общият ѝ трудов стаж в областта на кинезитерапията възлиза на 21 години, от които 4 години е преподавател в МУ – гр. Варна.

Научните ѝ интереси са в областта на кинезитерапията в ортопедията и травматологията.

Тя отговаря на минималните национални изисквания за професионално направление 7.4. Обществено здраве, съгласно чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ и наредбата на придобиване на научна степен «доктор на науките» в НСА «В. Левски». Публикувала е 5 статии в нереферирани списания (общ брой точки 41) и 1 статия в индексирано списание, на която е самостоятелен автор (60 т.). Представила е 6 цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране (60 т.) и 8 цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране (40 т.).

Актуалност:

Проучвания, относно възможностите за въздействие на кинезитерапията, при тазобедрена артропластика с индивидуално бедрено стебло у нас липсват. Известни са неголям брой чужди несистемни изследвания по проблема.

Изследването допринася за изясняване на мястото и значението на кинезитерапията в комплексния терапевтичен подход при тези болни.

Тази информация освен теоретично има и сериозно практическо значение за ортопедичната рехабилитация.

Липсват данни за плагиатство.

Авторефератът отговаря на изискванията. Той е в обем от 65 страници, онагледен е с 13 таблици и 10 фигури. Представена е справка за публикациите на автора по дисертационния труд.

Структура на дисертационния труд:

Дисертационният труд е представен в обем от 207 машинописни страници и включва 28 таблици, 34 фигури и 6 приложения. Литературната справка обхваща 192 източника (54 на кирилица и 138 на латиница). Авторите са цитирани коректно.

Структурата следва традиционните форми на изложение: литературен обзор, цел и задачи, методики на проучването, собствени резултати, изводи. Текстът е издържан езиково.

Авторът е запознат с литературата по въпроса, което личи от направения обзор. Посочени са наши и чужди публикации, свързани с възможностите за въздействие на кинезитерапията при тазобедрена артропластика с индивидуално бедрено стебло. Българският опит е добре проучен.

Приблизително 21% от литературата е публикувана през последните 10 години. Авторът правилно подчертава значението на кинезитерапията като важен терапевтичен подход.

Цел и задачи:

Целта и задачите са правилно формулирани.

Организация и методики на проучването:

Организацията на проучването е правилна. Изследвани са 60 болни на които е приложена оперативна артропластика на тазобедрената става, от които 30 са включени в експерименталната група, лекувани с

индивидуално бедрено стебло и 30 – в контролната група, на които е приложено конвенционално оперативно лечение. Посочена е представителната извадка за общия брой, лекувани с алопластика на тазобедрената и колянната стави в МБАЛ „Св. Марина“, чийто брой за 2018 г. е 375 (приложение 2), което обосновава по-малкия брой на включените лица в проучването. Подборът на болните е непреднамерен.

Макар и отнемащи много време, изследванията са проведени при стандартни условия и е приложен стандартен подход към обработката и интерпретацията на резултатите. Използваните методики на изследване са подходящи за приложение.

Приложени са кинезитерапевтични методики на експерименталната група (специализирана кинезитерапевтична методика) и на контролната група (класическа кинезитерапевтична методика). Те са описани правилно с ясно поставени цел, задачи, схема и комплекс от приложените кинезитерапевтични средства. Направено е сравнителното разглеждане на двете методики, представено на табл. 5, което ясно подчертава разликите в двете методики и въз основа, на което са аргументирани получените резултати от проведеното лечение.

Подход в интерпретацията и анализа на собствените резултати:

Собствените резултати са коментирани коректно. В края на лечението се установява значимо подобрение при експерименталната група, в сравнение с контролната група болни по отношение на: функционалните възможности, свързано с увереността при изпълнение на ежедневните дейности мотивацията и удовлетвореността от лечението.

Изводи:

Приемам направените изводи за достоверни. Като за най-съществено смятам становището, че специализираната кинезитерапия, приложена при болни, оперирани с индивидуално бедрено стебло оказва положителен ефект върху функционалните възможности при изпълнение на ежедневните дейности.

Приноси на дисертационния труд:

1. Проведено е проучване за въздействието на кинезитерапията при болни с тазобедрена артропластика с индивидуално бедрено стебло.
2. Създаден е специализиран кинезитерапевтичен подход за лечение на болни с тазобедрена артропластика с индивидуално бедрено стебло.
3. Проучено е комплексното въздействие на специализирана кинезитерапевтична програма върху функционалните възможности, удовлетвореността и очакванията на болните за тяхното възстановяване.
4. Проучването разкрива, че за постигане на ранни положителни лечебни резултати при болни с тазобедрена артропластика за предпочитане е оперативната интервенция да бъде с индивидуално бедрено стебло при приложение на специализиран кинезитерапевтичен подход.

Заклучение:

Дисертационното проучване е актуално. Превъзхожда подобни проучвания на чужди автори с комплексния си характер и оригиналността на ранно приложената специализирана кинезитерапевтична методика. Предоставя информация с теоретичен и приложен характер, която има значение за кинезитерапевтичната и

ортопедичната практика. Гертана Ненова е проявила способности да открива актуална проблематика, да организира и интерпретира научни изследвания.

Смятам, че дисертационния труд отговаря на изискванията и си позволявам да предложа на уважаемите членове на научното жури при Национална спортна академия „В. Левски“ да дадат положителен вот на Гертана Ненова за присъждане на научна степен „доктор на науките“ в професионално направление „Обществено здраве“, специалност „Кинезитерапия“.

София, 01. 03. 2020 г.

Рецензент:

/проф. Даниела Любенова, доктор/

REVIEW

of the dissertation for the award of the scientific degree "Doctor of Science"

by

Prof. DANIELA TODOROVA LUBENOVA, Ph.D.

Theme:

**KINESITHERAPY AFTER HIP REPLACEMENT WITH A CUSTOM
FEMORAL STEM**

Author: Assoc. Prof. Gergana Boncheva Nenova, Ph.D., Medical University,
Varna

Biography of the author:

Assoc. Prof. Gergana Nenova, Ph.D. was born in 1975 in Rousse. She graduated from "Angel Kunchev" University of Rousse with Master's degree in Kinesitherapy, and with Master's degree in Health Management from the Medical University "Prof. Dr. P. Stoyanov" Varna. She started working in 1999 as a rehabilitator at MC Ambassador OOD - Varna, and in subsequent years worked consecutively at AD Riviera, Crown Hotel Management, YANK 100 and UMBAL "St. Marina" - Varna. From 2016 to 2017 she worked as an assistant at the Clinic of Orthopedics and Traumatology at the University Hospital "St. Marina" - Varna and Medical University "Prof. Dr. P. Stoyanov" - Varna. She received an educational and scientific degree "Doctor" in the scientific specialty "Health Care Management" in 2016, and in 2017 - a scientific title "Associate Professor" in the professional field "Public Health".

Her total work experience in the field of kinesitherapy amounts to 21 years, of which she is a teacher at the Medical University - Varna for 4 years. Her scientific interests are in the field of kinesitherapy in orthopedics and traumatology.

The documents meet the minimum national requirements for the professional field 7.4. Public health according to Art. 26, paragraph 2 and 3 of ZRARRB and RBRRRRB and the ordinance for acquisition of a scientific degree "Doctor of Science" in NSA "V. Levski". She has published 5 articles in non-refereed journals (41 points in total) and 1 article in a indexed journal (60 points). She has submitted 6 citations in monographs and collective volumes with scientific review (60 points) and 8 citations in non-refereed journals with scientific review (40 points).

Relevance:

Studies on the possibilities of the kinesitherapy post hip arthroplasty with an individual femoral stem are lacking in Bulgaria. A small number of foreign non-systematic studies on the problem are known.

The study contributes to clarifying the place and importance of the kinesitherapy in the complex therapeutic approach in these patients.

This information, besides theoretically, is also of serious practical importance for orthopedic rehabilitation.

There is no evidence of plagiarism.

The autoreferat of the dissertation consists of 65 pages, and is illustrated with 13 tables and 10 figures. A reference is made to the publications of the author on the dissertation.

Structure of the dissertation:

The dissertation is presented in a volume of 207 typescript pages and includes 28 tables, 34 figures and 6 appendices. The references include 192 sources (54 in Cyrillic and 138 in Latin). The authors are cited correctly.

The structure follows the traditional forms of dissertation: literature review, purpose and objectives, research methodologies, results, conclusions.

The text is written in a good linguistic and scientific manner.

The author is familiar with the literature on the subject, as evidenced by the review. Our and other publications related to the possibilities for the impact of kinesitherapy in hip arthroplasty with an individual femur are mentioned. The Bulgarian experience is well researched. Approximately 21% of the literature sources has been published in the last 10 years. The author correctly emphasizes the importance of the kinesitherapy as an important therapeutic approach.

Purpose and tasks:

The purpose and tasks are correctly formulated.

Organization of the study:

The organization of the study is correct. Sixty patients who underwent surgical hip arthroplasty were examined. 30 were included in the experimental group, treated with an individual femoral stem and 30 in the control group, which received conventional surgical treatment. The representative sample for the total number of alloplasty of the hip and knee joints in the hospital “St. Marina, whose number for 2018 is 375 (Annex 2), which justifies the smaller number of people included in the survey. The selection of patients is unintended.

Although time-consuming, studies have been conducted under standard conditions and a standard approach to the processing and interpretation of the results has been applied. The research methodologies used are suitable for application.

The kinesitherapy sessions of the experimental group (specialized kinesitherapy technique) and the control group (standard kinesitherapy) were

applied. They are correctly described with clearly stated purpose, tasks, scheme and complex of the applied kinesitherapy.

The comparative consideration of the two methodologies is presented in Table 5, which clearly highlights the differences between two methodologies and on the basis of which the results of the treatment are justified.

Approach in the interpretation and the analysis of the own results:

The own results were commented correctly. At the end of the treatment, there was a significant improvement in the experimental group, compared to the control group of patients in functional capacity associated with confidence in performing daily activities motivation and satisfaction with the treatment.

Conclusions:

I accept the conclusions as true. As the most important one, I believe that specialized kinesitherapy, applied to patients operated with an individual femoral stem, has a positive effect on the functional capabilities in performing daily activities.

Contributions of the dissertation:

1. An original study was conducted on the effects of the kinesitherapy in patients with hip arthroplasty with an individual femoral stem.
2. A specialized kinesitherapy approach for the treatment of the patients with hip arthroplasty with an individual femoral stem was developed and applied.
3. The complex impact of the specialized kinesitherapy program on the functional capabilities, satisfaction and expectations of the patients for their recovery has been studied.
4. The study revealed that in order to achieve early positive therapeutic results in patients with hip arthroplasty, it is preferable to have surgery with an individual femoral stem using a specialized kinesitherapy approach.

Conclusion:

The dissertation research is up-to-date. The research surpasses similar studies of the foreign authors with its complex nature and originality of the previously applied specialized kinesitherapy methodology. It provides valuable information that is relevant to the kinesitherapy and orthopedic practice. Gergana Nenova has shown the ability to identify current problems, to organize and to interpret scientific research.

I believe that the dissertation meets the requirements and I dare to propose to the distinguished Members of the Scientific Jury at the National Sports Academy "V. Levski" to give a positive vote to Gergana Nenova for the award of the scientific degree "Doctor of Science" in the professional field 7.4 "Public Health", Scientific Specialty "Kinesitherapy".

Sofia, March 1, 2020

Reviewer:

/prof. Daniela Lubenova, PhD/